

Agricultural Policies in OECD Countries: At a Glance - 2006 Edition

Summary in Turkish

OECD Ülkelerindeki Tarım Politikalarına Bakış - 2006

Türkçe Özet

KISA ÖZET

Tüm OECD bölgesinde tarım sektörü büyük miktarlarda destek almaya devam ediyor

2005 yılında OECD bölgesinde Tahmini Üretici Desteği yüzdesi olarak ölçülen üreticilere verilen destek çiftçilik alımlarının %29'unu oluşturarak 2004 yılıyla aynı, ancak 1986-88'deki %37 oranından daha düşük oldu. TÜD'nin 2005 yılında 280 milyar ABD Doları ya da 225 milyar Avro olması bekleniyor. Üreticilere verilen destek, tüketicilere yönelik bütçe aktarmaları ve tarıma sağlanan genel hizmetleri kapsayan, tarım sektörüne verilen toplam destek, 1986-88'de GSYİH'nin %2,3'ü olmasına karşılık 2005 yılında %1,1 oldu.

Üretim ve ticarete çarpıklıklara en çok yol açan tarım politikası araçlarından tedrici olarak uzaklaşma eğilimi devam ediyor

Tarım politikasındaki reform, üreticilere destek verme yöntemlerinde değişikliklere yol açıyor. Üretim ve ticarete çarpıklıklara en çok yol açan destek biçimlerinin – üretime ya da girdi kullanımına bağlı olanların — payı 1986-88'de üreticilere verilen desteğin %91'ini oluştururken 2003-05'te bu oran %72'ye düştü.. Çıktıya bağlı desteklerdeki azalma da yerli tüketici ve sınır fiyatları arasındaki uçurumun önemli oranda azalmasında kendini gösteriyor. 1986-88'de ortalama OECD üretici fiyatı sınır fiyatından %57 daha fazlaydı; 2003-05'te ise bu uçurum %27'ye inmişti. Bu destek biçimlerinin azalmasına bölge ya da hayvan sayılarına ya da geçmiş haklara dayalı ödemelerin artması eşlik ederek bunun çiftçilik alımları üzerindeki etkileri hafifletilmiş oldu. Bu ödemelere ise

artan oranda başta çevre olmak üzere bir dizi uyum koşulları konuyor. Ancak, ülkelerin çoğunda hâlâ üretime ya da girdi kullanımına bağlı ölçümler ağır basarak, çıktı teşvik ediliyor, doğal kaynaklar baskı altına alınıyor ve ticarete çarpıklıklara yol açılıyor. Dahası, net bir şekilde tanımlanmış hedeflere ve alıcılara yönelik politikalara geçilmesi doğrultusunda ancak çok mütevazı bir ilerleme kaydedildi. Politikaların uygulamada daha şeffaf, somut sonuçlara dönük ve değişen önceliklere cevap vermede esnek olmasını sağlamak için daha fazla çabalar gerekiyor.

Tarım politikalarında reform ülkeler arasında eşitsiz bir gelişim izliyor

1986-88'den bu yana çiftçilik alımlarının yüzdesi olarak üretici desteği hemen tüm ülkelerde düştü. Bu göstergenin yüzdeler birimi olarak en büyük düşüş Kanada, (1991-93'ten beri) Meksika ve Yeni Zelanda'da gerçekleşti. Yüksek destek uygulanan ülkeler arasında en büyük düşüşler ise İzlanda, İsviçre ve Kore'de oldu. Tarıma verilen toplam desteğin GSYİH içindeki payı olarak tarıma verilen toplam destek de hemen tüm OECD ülkelerinde düştü.

2005 yılında ulusal düzeyde bazı politika değişiklikleri uygulamaya kondu, bazı değişiklikler ise karara bağlandı

Avrupa Birliği içinde 2003 reformunun uygulanmasına devam edilirken süt ödemelerine ve on üye ülkede Tek Ödeme Sistemine kısmi geçiş gerçekleştirildi. Kore pirinç politikasında devlet alımlarına son verilmesini ve doğrudan ödemelere başlanmasını içeren revizyonlar uygulamaya başladı. Kanada bir dizi belirli bir duruma mahsus ödemelerin en son örneği olarak üreticilere istisnai ödemeler yapmak amacıyla Çiftlik Gelir Ödemesi uygulamaya koydu. ABD'de tütündeki kota ve fiyat desteğinin yerini süre sınırlı ödemeler aldı ve sütçülük gelir kaybı ödemesi 2007 yılına dek uzatıldı. Türkiye Tarım Reformu Uygulama Projesi'ni 2007 yılına dek uzattı. İzlanda idari verimliliğin artırılması amacıyla kurumlarını reorganize etti.

2005 yılında Avrupa Birliği Konseyi şeker rejiminde değişiklik yapılmasına karar verdi. 2006 yılından itibaren ham ve beyaz şeker için konan fiyat aşağı çekilerek Tek Ödeme Sistemi içine yeni bir ödeme entegre edilecek. Ayrıca, 2007-2013 dönemi için yeni bir Kırsal Kalkınma Yönetmeliği kabul edildi. Japonya'da Gıda, Tarım ve Kırsal Alanlar için yeni bir temel plan yapıldı. Bunun ana unsurlarından birini 2006'dan itibaren destek verilmesinde tekil ürünler yerine çok sayıda ürünün temel alınmasını sağlayacak olan yeni doğrudan ödemelerin uygulamaya konması oluşturuyor. Norveç'te ulusal çevre programı üzerinde kesin anlaşma sağlandı ve bölgesel programlar oluşturuldu.

Tarım politikalarında çok yönlü reform hâlâ emekleme aşamasında

Doha Kalkınma Gündemi (DDA) ticaret görüşmeleri raundu devam edip tarım konularındaki tartışmalar 2004 yılında kabul edilen çerçeve temelinde yürüdü. Değere göre tarife eşdeğerleri belirlenmesi için bir yöntem kabul edildi ve somut önerilerde bulunuldu. Aralık 2005 Hong Kong Bakanlar Toplantısında yapılan görüşmeler, elbette daha genel olarak DDA üzerinde anlaşma sağlanmasına bağlı olarak, 2013 yılı sonuna doğru eşdeğer bir şekilde sonuçlanmak üzere ihracat sübvansiyonlarının bütün biçimlerinin ve tüm ihracat önlemleri üzerindeki disiplinlerin paralel olarak kaldırılması

için anlaşma sağlandı. Ticarete çarpıklıklara yol açan iç destek biçimleri ve başta tarife indirim oranları olmak üzere pazara girişin geliştirilmesi ile ilgili önemli konular da hâlâ sonuçlandırılmayı bekliyor. Tarım politikalarında reform sürecine yeni bir canlılık kazandırılması için acil olarak bu görüşmelerde ilerleme sağlanması gerekiyor.

© OECD 2006

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir
www.oecd.org/bookshop/

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü,
Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation Unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights/

